

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/191/2008

OCENY ROKU 2008 I PROGNOZY NA ROK 2009

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Od wielu lat w grudniowych badaniach respondenci podsumowują kończący się rok i przedstawiają swoje przewidywania na rok następny. Ich oceny i prognozy odnoszą się do spraw osobistych, rodzinnych, zawodowych, a także sytuacji w kraju i na świecie.

JAKI BYŁ ROK 2008?

W tegorocznym sondażu¹ większość Polaków dobrze ocenia odchodzący rok dla swojego zakładu pracy (61%), siebie (56%) oraz swojej rodziny (55%). Co szósty badany (17%) uważa jednak, że był to dla niego zły rok, a co ósmy odbiera go tak w odniesieniu do sytuacji rodzinnej i zawodowej (po 12%).

Zdecydowanie mniej pozytywnie wypowiadają się respondenci w sprawach bardziej ogólnych. Tylko dla jednej trzeciej ankietowanych (32%) mijający rok był dobry dla Polski, a dla co czwartego (24%) był to czas dobry dla świata.

Zadowolenie Polaków w sferze osobistej, rodzinnej i zawodowej jest największe, od kiedy je sondujemy, a więc od dwudziestu lat. Opinie negatywne utrzymują się od kilku lat na podobnym poziomie, tak więc wzrost odsetka ocen pozytywnych nastąpił kosztem ocen przeciętnych. Natomiast opinie dotyczące świata i Polski są zbliżone do uzyskanych przed dwoma laty i nieco gorsze od zeszłorocznych.

Najwięcej dobrych ocen w kwestiach osobistych wystawiają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz osoby pracujące na własny rachunek. W sprawach świata są oni jednak bardziej umiarkowani. Duże zadowolenie zarówno w sferze osobistej, jak i tej dotyczącej kraju i świata cechuje ludzi młodych (w wieku od 18 do 24 lat) – zwłaszcza uczniów i studentów. Najgorzej natomiast miniony rok oceniają

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (223), 4–10 grudnia 2008 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1011).

ludzie starsi (zob. tabele aneksowe). Oceny kończącego się roku 2008 wyraźnie zależą również od sytuacji materialnej respondentów, wysokości ich dochodów oraz poziomu wykształcenia. Im lepiej są sytuowani i wykształceni, tym częściej wyrażają opinie pozytywne. Zależność ta nie dotyczy jednak ocen sytuacji na świecie. Możliwe, że ci badani mają większą świadomość skutków światowego kryzysu finansowego. Negatywne oceny dotyczące sytuacji osobistej i rodzinnej najczęściej wystawiają rolnicy, robotnicy niewykwalifikowani oraz bezrobotni.

Tabela 1

Jaki był mijający rok dla*:	Wskazania badanych pod koniec roku:																				
	'88	'89	'90	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08
	w procentach																				
– Pana(i) rodziny																					
Dobry	42	42	33	18	17	18	22	34	41	43	40	38	31	38	35	34	35	51	49	52	55
Ani dobry, ani zły	41	43	40	44	44	50	50	51	44	43	43	45	46	46	42	42	42	37	39	35	33
Zły	16	14	25	36	38	32	27	14	14	14	17	16	22	16	23	24	22	12	12	12	12
– Pana(i) osobiście																					
Dobry	46	42	36	22	20	23	26	36	42	45	44	41	34	44	37	38	40	52	50	53	56
Ani dobry, ani zły	33	39	35	37	38	41	44	43	39	37	35	40	39	38	36	34	34	30	34	32	28
Zły	21	18	28	41	41	36	29	20	18	18	21	19	28	17	27	28	25	17	16	15	17
– Pana(i) zakładu pracy**																					
Dobry	37	28	30	18	22	26	31	41	46	42	37	35	31	31	39	39	45	53	59	56	61
Ani dobry, ani zły	37	35	23	21	32	33	36	35	31	32	30	33	35	34	26	30	29	26	26	26	23
Zły	16	23	40	57	41	36	30	19	20	22	31	26	31	31	30	27	20	16	12	12	12
Trudno powiedzieć	9	13	6	3	5	5	4	5	3	4	2	5	3	4	5	4	6	5	4	6	4
– Polski																					
Dobry	12	62	27	12	9	14	17	28	34	31	31	20	16	8	14	12	21	26	32	35	32
Ani dobry, ani zły	33	19	30	28	33	41	46	45	48	39	46	44	43	32	39	34	36	47	39	36	46
Zły	49	13	32	53	53	36	26	18	12	21	16	31	33	55	41	48	36	19	23	24	19
Trudno powiedzieć	5	5	11	6	5	9	11	9	6	9	7	5	9	5	6	6	7	8	7	5	4
– świata																					
Dobry	50	61	37	22	12	12	14	20	24	30	23	14	16	6	11	8	12	17	25	30	24
Ani dobry, ani zły	29	20	24	28	25	30	33	34	42	35	37	38	43	22	27	28	32	34	35	38	43
Zły	7	6	17	33	50	41	37	29	21	17	26	37	24	67	51	52	44	38	25	16	27
Trudno powiedzieć	14	13	21	16	13	17	16	17	13	18	13	11	18	5	11	12	12	11	14	15	7

* Badani oceniali kończący się rok według siedmiostopniowej skali: 1 – bardzo dobry, 2 – dobry, 3 – dość dobry, 4 – ani dobry, ani zły, 5 – raczej zły, 6 – zły, 7 – bardzo zły. W tabeli w wierszu „dobry” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, w wierszu „zły” – od 5 do 7

** Odpowiadali tylko aktywni zawodowo

JAKI BĘDZIE ROK 2009?

Nadchodzący 2009 rok w przekonaniu około dwóch piątych Polaków będzie lepszy dla nich osobiście (44%), ich zakładów pracy (42%) oraz rodzin (41%). Jedynie mniej więcej co siódmy badany przewiduje, że przyszły rok będzie w tych dziedzinach gorszy niż mijający.

Tabela 2

Jaki będzie nadchodzący rok dla*:	Wskazania dotyczące roku:																		
	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09
	w procentach																		
– Pana(i) rodziny																			
Lepszy	41	29	16	37	25	39	40	30	35	31	28	26	29	27	33	54	41	50	41
Taki sam	19	31	31	36	42	36	36	26	38	40	43	40	44	41	44	32	42	33	39
Gorszy	19	22	41	14	16	10	8	33	15	18	17	24	19	20	12	5	7	6	14
Trudno powiedzieć	21	18	12	13	17	15	15	11	12	10	12	10	8	12	13	10	10	10	7
– Pana(i) osobiście																			
Lepszy	42	30	18	39	28	41	43	30	37	34	30	29	32	30	35	54	44	50	44
Taki sam	20	28	28	34	39	34	32	28	36	37	40	38	40	38	42	32	39	33	36
Gorszy	18	23	42	14	17	12	10	31	17	19	16	22	19	22	14	5	8	8	13
Trudno powiedzieć	19	18	12	13	16	13	15	12	10	11	13	11	9	10	10	9	9	9	7
– Pana(i) zakładu pracy**																			
Lepszy	32	24	16	33	32	39	39	32	33	33	26	22	28	25	30	47	41	46	42
Taki sam	18	25	25	33	34	30	34	28	28	31	36	35	38	38	38	35	41	32	35
Gorszy	21	29	42	19	14	13	10	24	24	23	21	27	23	24	16	7	8	6	14
Trudno powiedzieć	27	21	17	15	19	18	17	16	15	13	18	15	11	14	16	11	9	16	8
– Polski																			
Lepszy	44	35	21	44	33	41	41	37	41	30	26	27	30	28	35	49	41	62	34
Taki sam	11	22	21	24	30	21	29	18	26	33	36	27	31	28	34	29	33	21	35
Gorszy	18	19	40	12	12	16	8	25	16	23	20	30	25	29	16	9	10	5	21
Trudno powiedzieć	27	24	18	20	25	22	22	20	18	15	18	15	15	15	15	13	17	12	10
– świata																			
Lepszy	39	35	22	36	30	40	38	33	38	29	25	29	28	26	36	43	40	49	36
Taki sam	13	25	24	25	29	24	31	28	28	34	38	26	31	31	30	31	32	29	33
Gorszy	10	9	25	11	10	8	5	9	9	17	12	25	21	21	13	7	7	4	19
Trudno powiedzieć	37	31	29	28	31	28	26	29	25	19	25	20	20	23	21	18	21	18	12

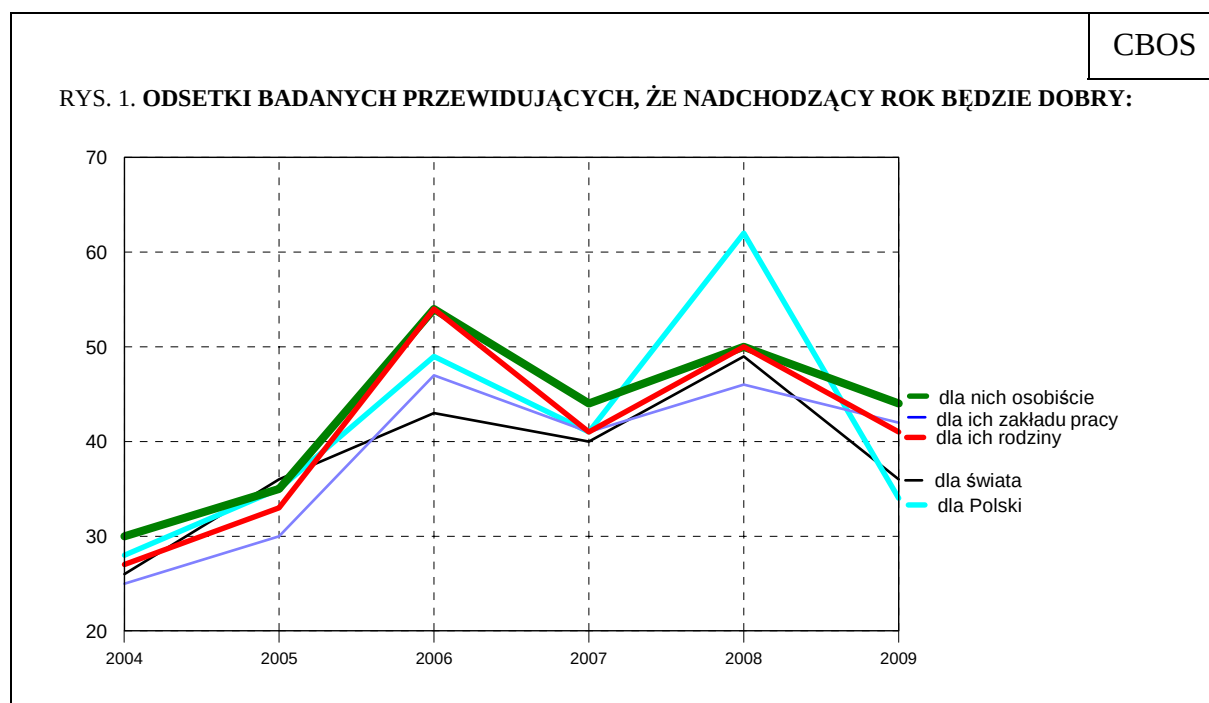
* Badani odpowiadali używając siedmiostopniowej skali: 1 – o wiele lepszy niż rok 2008, 2 – lepszy, 3 – nieco lepszy, 4 – taki sam, 5 – nieco gorszy, 6 – gorszy, 7 – dużo gorszy niż rok 2008. W tabeli w wierszu „lepszy” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, w wierszu „gorszy” – od 5 do 7

** Odpowiadali tylko aktywni zawodowo

Podobnie jak w przypadku ocen kończącego się roku, przewidywania na rok przyszły dotyczące kraju i świata wypadają bardziej pesymistycznie niż związane z życiem osobistym. Tylko co trzeci ankietowany uważa, że rok 2009 będzie lepszy dla Polski (34%) oraz świata (36%). Zbliżone liczebnie grupy nie przewidują żadnych zmian w tym względzie, a co piąty respondent sądzi, że nadchodzący rok będzie w tych sferach gorszy niż bieżący.

W przewidywaniach dotyczących spraw rodziny najczęściej optymizmu wykazują ludzie młodzi oraz osoby najlepiej zarabiające i dobrze oceniające swoje warunki materialne. Z większą niż inni nadzieją patrzą w przyszłość także bezrobotni, uczniowie, studenci oraz osoby deklarujące poglądy prawicowe, w przeciwieństwie do raczej pesymistycznie nastawionych emerytów i rencistów. Najwięcej przewidywań, że nadchodzący rok będzie gorszy dla kraju i świata, odnotowano wśród respondentów najlepiej wykształconych, kadry kierowniczej i inteligencji oraz osób najlepiej zarabiających.

W ciągu kilku ostatnich lat można zauważyć pewną cykliczność deklaracji. Optymistyczne prognozy na 2009 rok dotyczące sfery osobistej, rodzinnej i zawodowej są zbliżone do tych sprzed dwóch lat, a pesymistyczne – do tych sprzed czterech lat.

Bilans mijającego roku w opinii Polaków wypada raczej pozytywnie. Najczęściej oceniają oni dobrze odchodzący rok z perspektywy osobistej – wskaźniki te są najwyższe od dwudziestu lat. Natomiast gdy odnoszą się do kraju i świata, bilans ten nieco częściej wypada negatywnie, choć ciągle przeważają oceny dobre lub przeciętne. W przewidywaniach na nowy rok dotyczących sytuacji zawodowej, a także rodzinnej i osobistej badani są nastawieni mniej optymistycznie niż rok temu. Jednak zdecydowany wzrost pesymizmu obserwujemy w prognozowaniu sytuacji kraju i świata.

Opracował

Michał LUTOSTAŃSKI

A N E K S

Tabela 1

		Czy mógł(a)by Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2008 rok dla Pana(i) rodziny?			Liczba osób
		Dobry	Ani dobry, ani zły	Zły	
		%	%	%	
Ogółem		55	33	12	1005
Płeć	Mężczyźni	58	32	10	472
	Kobiety	52	34	14	533
Wiek	18-24 lata	71	23	6	146
	25-34	71	21	8	182
	35-44	52	37	12	163
	45-54	47	38	15	173
	55-64	46	40	15	171
	65 lat i więcej	42	40	17	171
Miejsce zamieszkania	Wieś	47	40	14	380
	Miasto do 20 tys.	56	35	9	138
	20-100 tys.	60	30	10	195
	101-500 tys.	58	30	12	159
	501 tys. i więcej mieszk.	64	21	15	133
Wykształcenie	Podstawowe	40	45	15	276
	Zasadnicze zawodowe	52	38	10	253
	Średnie	59	27	14	339
	Wyższe	77	16	8	137
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	83	12	5	75
	Prac. umysł. niż. szczebla	67	25	8	85
	Pracownicy fiz.- umysł.	61	29	10	89
	Robotnicy wykwalifikowani	61	34	4	105
	Robotnicy niewykwalifik.	45	46	10	60
	Rolnicy	40	36	24	54
	Pracujący na własny rach.	69	23	8	39
Bierni zawodowo	Renciści	38	40	21	87
	Emeryci	42	43	16	205
	Uczniowie i studenci	73	22	5	81
	Bezrobotni	36	41	22	69
	Gospodynie domowe i inni	59	30	11	57
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	68	25	7	113
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	29	10	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	69	27	5	227
	prywatnym gosp. rolnym	37	40	23	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	40	42	18	260
	501-750	47	40	13	165
	751-1000	49	42	9	182
	1001-1500	71	18	11	132
	Powyżej 1500 zł	84	11	5	92
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	41	33	214
	Średnie	44	47	9	408
	Dobre	82	14	4	384
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	65	27	8	74
	Raz w tygodniu	53	37	10	470
	1-2 razy w miesiącu	64	27	10	162
	Kilka razy w roku	50	33	17	210
	W ogóle nie uczestniczy	49	31	20	89
Poglądy polityczne	Lewica	52	30	18	127
	Centrum	56	35	9	306
	Prawica	59	31	11	336
	Trudno powiedzieć	48	36	16	236

Tabela 2

		Czy mógł(a)by Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2008 rok dla Polski?				Liczba osób
		Dobry	Ani dobry, ani zły	Zły	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		32	46	19	4	1007
Płeć	Mężczyźni	35	45	18	2	476
	Kobiety	29	47	19	5	531
Wiek	18-24 lata	40	39	20	1	146
	25-34	36	43	18	3	182
	35-44	31	44	22	3	163
	45-54	28	48	20	4	172
	55-64	30	53	12	4	174
	65 lat i więcej	27	47	21	6	171
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	48	20	6	380
	Miasto do 20 tys.	35	40	22	3	139
	20-100 tys.	36	46	16	1	196
	101-500 tys.	33	50	14	3	159
	501 tys. i więcej mieszk.	38	39	22	1	133
Wykształcenie	Podstawowe	23	50	21	6	276
	Zasadnicze zawodowe	31	46	18	5	256
	Średnie	35	44	19	2	339
	Wyższe	43	40	16	1	136
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	46	37	15	2	75
	Prac. umysł. niż. szczebla	24	49	23	4	85
	Pracownicy fiz.- umysł.	41	43	14	2	89
	Robotnicy wykwalifikowani	34	44	20	2	104
	Robotnicy niewykwalifik.	29	47	21	3	60
	Rolnicy	18	43	32	8	54
	Pracujący na własny rach.	47	26	22	5	39
Bierni zawodowo	Renciści	23	53	15	8	90
	Emeryci	29	48	20	4	206
	Uczniowie i studenci	37	43	19	1	81
	Bezrobotni	28	51	17	4	69
	Gospodynie domowe i inni	35	50	12	2	56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	48	17	4	112
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	37	38	23	1	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	40	43	15	2	227
	prywatnym gosp. rolnym	14	40	38	8	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	27	46	21	6	261
	501-750	27	52	20	2	166
	751-1000	30	46	21	3	181
	1001-1500	35	46	16	3	133
	Powyżej 1500 zł	52	36	12		92
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	49	28	6	216
	Średnie	25	52	20	3	407
	Dobre	48	37	12	2	384
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	33	43	20	5	75
	Raz w tygodniu	33	45	19	4	471
	1-2 razy w miesiącu	32	45	18	4	162
	Kilka razy w roku	28	48	20	4	209
	W ogóle nie uczestniczy	34	50	15	1	91
Poglądy polityczne	Lewica	35	45	18	3	127
	Centrum	35	43	20	1	307
	Prawica	35	44	18	3	339
	Trudno powiedzieć	21	51	20	8	234

Tabela 3

		Czy mógł(a)by Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2008 rok dla świata?				Liczba osób
		Dobry	Ani dobry, ani zły	Zły	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		24	43	27	7	1008
Płeć	Mężczyźni	27	39	29	5	477
	Kobiety	21	46	25	8	531
Wiek	18-24 lata	33	41	22	3	146
	25-34	29	39	28	4	182
	35-44	26	45	24	5	163
	45-54	21	36	36	7	172
	55-64	17	48	26	9	174
	65 lat i więcej	19	48	22	11	172
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	42	27	11	380
	Miasto do 20 tys.	33	36	27	5	139
	20-100 tys.	29	47	22	3	197
	101-500 tys.	24	50	22	4	159
	501 tys. i więcej mieszk.	15	38	39	7	133
Wykształcenie	Podstawowe	19	49	22	10	276
	Zasadnicze zawodowe	25	42	26	7	256
	Średnie	28	36	30	6	339
	Wyższe	23	48	28	0	137
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	25	46	28	1	75
	Prac. umysł. niż. szczebla	18	47	31	4	85
	Pracownicy fiz.- umysł.	32	38	27	2	89
	Robotnicy wykwalifikowani	25	40	32	2	104
	Robotnicy niewykwalifik.	35	38	22	5	60
	Rolnicy	21	32	35	11	54
	Pracujący na własny rach.	21	33	33	13	39
Bierni zawodowo	Renciści	18	50	23	9	90
	Emeryci	18	47	25	11	206
	Uczniowie i studenci	31	43	21	5	81
	Bezrobotni	23	46	25	7	69
	Gospodynie domowe i inni	31	35	23	11	56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	29	43	24	4	112
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	44	32	1	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	26	41	29	4	227
	prywatnym gosp. rolnym	16	33	37	13	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	42	25	11	261
	501-750	23	51	24	3	166
	751-1000	23	41	32	4	182
	1001-1500	23	41	32	4	133
	Powyżej 1500 zł	29	41	28	2	92
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	44	30	11	216
	Średnie	20	45	28	7	408
	Dobre	33	39	23	4	384
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	17	49	24	9	75
	Raz w tygodniu	27	39	27	7	471
	1-2 razy w miesiącu	25	45	23	7	163
	Kilka razy w roku	19	45	30	7	209
	W ogóle nie uczestniczy	22	49	26	4	91
Poglądy polityczne	Lewica	26	38	31	5	127
	Centrum	26	45	25	4	307
	Prawica	26	39	28	7	339
	Trudno powiedzieć	17	47	25	11	234

Tabela 4

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie 2009 rok dla Pana(i) rodziny?				Liczba osób
		Lepszy niż 2008 rok	Taki sam	Gorszy niż 2008 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		41	39	14	7	1007
Płeć	Mężczyźni	41	40	13	5	475
	Kobiety	41	37	14	8	532
Wiek	18-24 lata	57	37	3	3	146
	25-34	61	30	5	3	182
	35-44	35	43	16	7	163
	45-54	37	36	21	5	173
	55-64	34	38	20	7	174
	65 lat i więcej	21	49	14	16	170
Miejsce zamieszkania	Wieś	37	40	15	9	380
	Miasto do 20 tys.	38	44	11	7	139
	20-100 tys.	43	37	15	4	196
	101-500 tys.	42	35	15	8	159
	501 tys. i więcej mieszk.	49	37	9	5	133
Wykształcenie	Podstawowe	30	45	14	11	275
	Zasadnicze zawodowe	41	34	17	7	256
	Średnie	47	36	12	5	340
	Wyższe	47	42	10	2	137
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	51	40	8	1	75
	Prac. umysł. niż. szczebla	56	30	9	5	85
	Pracownicy fiz. - umysł.	47	40	9	4	89
	Robotnicy wykwalifikowani	49	37	11	2	105
	Robotnicy niewykwalifik.	32	49	11	7	60
	Rolnicy	38	42	16	4	54
	Pracujący na własny rach.	45	24	20	10	39
Bierni zawodowo	Renciści	29	36	20	14	89
	Emeryci	24	44	20	12	205
	Uczniowie i studenci	51	41	4	5	81
	Bezrobotni	52	33	12	3	69
	Gospodynie domowe i inni	40	35	18	8	58
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	49	36	9	6	113
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	43	11	3	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	54	33	10	4	227
	prywatnym gosp. rolnym	37	41	18	4	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	39	16	10	261
	501-750	39	39	13	9	166
	751-1000	46	40	10	5	182
	1001-1500	44	36	14	6	133
	Powyżej 1500 zł	47	39	12	1	92
Ocena własnych war. mater.	Złe	28	35	23	14	216
	Średnie	37	43	14	6	407
	Dobre	52	37	8	4	384
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	30	16	13	75
	Raz w tygodniu	38	39	17	6	469
	1-2 razy w miesiącu	44	41	8	7	163
	Kilka razy w roku	42	43	11	5	210
	W ogóle nie uczestniczy	44	32	13	10	91
Poglądy polityczne	Lewica	38	39	16	7	127
	Centrum	43	40	13	5	307
	Prawica	44	35	16	4	338
	Trudno powiedzieć	34	43	9	14	235

Tabela 5

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie 2009 rok dla Polski?				Liczba osób
		Lepszy niż 2008 rok	Taki sam	Gorszy niż 2008 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		34	35	21	10	1009
Płeć	Mężczyźni	35	35	23	7	476
	Kobiety	32	36	19	13	534
Wiek	18-24 lata	43	39	11	7	146
	25-34	45	32	18	5	182
	35-44	34	39	18	10	163
	45-54	32	32	27	9	173
	55-64	30	32	29	9	172
	65 lat i więcej	19	41	19	21	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	36	18	14	381
	Miasto do 20 tys.	29	44	21	6	139
	20-100 tys.	37	34	21	9	197
	101-500 tys.	35	31	25	9	159
	501 tys. i więcej mieszk.	37	32	23	8	133
Wykształcenie	Podstawowe	24	42	17	16	278
	Zasadnicze zawodowe	38	34	19	9	255
	Średnie	39	33	19	9	339
	Wyższe	32	31	35	3	137
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	35	28	34	3	75
	Prac. umysł. niż. szczebla	35	34	22	8	85
	Pracownicy fiz. - umysł.	39	34	20	7	89
	Robotnicy wykwalifikowani	36	45	12	8	105
	Robotnicy niewykwalifik.	39	31	15	14	60
	Rolnicy	35	37	21	8	54
	Pracujący na własny rach.	38	29	25	8	39
Bierni zawodowo	Renciści	29	34	18	19	89
	Emeryci	20	37	27	15	206
	Uczniowie i studenci	38	40	12	10	81
	Bezrobotni	47	34	18	2	69
	Gospodynie domowe i inni	42	32	14	12	58
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	36	34	20	10	113
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	34	39	21	6	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	41	32	20	7	227
	prywatnym gosp. rolnym	37	34	21	8	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	31	39	18	12	262
	501-750	35	35	19	11	166
	751-1000	34	41	16	10	183
	1001-1500	33	33	26	9	133
	Powyżej 1500 zł	42	25	31	2	92
Ocena własnych war. mater.	Złe	24	35	24	16	218
	Średnie	31	39	20	10	408
	Dobre	42	32	19	7	384
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	40	26	16	18	75
	Raz w tygodniu	30	36	23	11	471
	1-2 razy w miesiącu	36	37	17	10	164
	Kilka razy w roku	38	40	15	6	209
	W ogóle nie uczestniczy	34	26	29	10	91
Poglądy polityczne	Lewica	33	28	28	10	126
	Centrum	33	41	18	8	308
	Prawica	39	30	27	5	339
	Trudno powiedzieć	28	40	11	22	236

Tabela 6

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie 2009 rok dla świata?				Liczba osób
		Lepszy niż 2008 rok	Taki sam	Gorszy niż 2008 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		36	33	19	12	1010
Płeć	Mężczyźni	36	32	22	10	477
	Kobiety	36	33	17	15	534
Wiek	18-24 lata	51	30	13	6	146
	25-34	48	25	18	9	182
	35-44	35	37	17	11	163
	45-54	32	28	29	10	173
	55-64	35	32	20	12	174
	65 lat i więcej	17	43	16	24	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	34	14	16	382
	Miasto do 20 tys.	29	44	18	9	140
	20-100 tys.	42	32	16	10	196
	101-500 tys.	41	25	24	10	159
	501 tys. i więcej mieszk.	34	25	32	9	133
Wykształcenie	Podstawowe	28	38	14	20	278
	Zasadnicze zawodowe	37	35	17	11	256
	Średnie	42	30	17	10	340
	Wyższe	36	22	38	3	136
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	41	18	37	4	75
	Prac. umysł. niż. szczebla	42	31	17	10	85
	Pracownicy fiz. - umysł.	40	31	21	9	89
	Robotnicy wykwalifikowani	36	43	12	9	105
	Robotnicy niewykwalifik.	39	31	13	17	60
	Rolnicy	34	33	21	12	54
	Pracujący na własny rach.	47	18	25	9	39
Bierni zawodowo	Renciści	26	38	15	20	90
	Emeryci	23	38	21	18	206
	Uczniowie i studenci	44	33	16	7	81
	Bezrobotni	51	27	16	6	69
	Gospodynie domowe i inni	42	29	12	16	58
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	40	30	18	11	113
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	39	31	24	6	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	43	28	20	9	227
	prywatnym gosp. rolnym	35	34	19	12	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	37	13	15	262
	501-750	39	31	17	13	166
	751-1000	35	35	19	11	184
	1001-1500	36	31	22	10	133
	Powyżej 1500 zł	42	21	33	4	91
Ocena własnych war. mater.	Złe	28	33	20	19	218
	Średnie	34	35	17	14	409
	Dobre	43	30	20	7	384
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	39	25	17	19	75
	Raz w tygodniu	33	34	20	13	471
	1-2 razy w miesiącu	38	33	18	11	164
	Kilka razy w roku	40	33	17	10	210
	W ogóle nie uczestniczy	40	27	21	12	91
Poglądy polityczne	Lewica	36	24	26	14	127
	Centrum	37	36	19	8	308
	Prawica	40	29	23	7	339
	Trudno powiedzieć	30	37	10	23	236